

dr Piotr Ostrowski

Trade Union Cooperation
in the Baltic Region
in the context of the
“Europe 2020” EU Strategy

“Europe 2020” Strategy

“Europe 2020” is the European Union’s ten-year jobs and growth strategy. It was launched in 2010 to create the conditions for smart, sustainable and inclusive growth.

Five targets have been agreed for the EU to achieve by the end of 2020. These cover:

- 1) Employment (75% of people aged 20-64 to be employed)
- 2) Research and Development (3% of the EU’s GDP to be invested in R&D)
- 3) Climate change and energy sustainability (greenhouse gas emissions 20% or even 30%, if the conditions are right, lower than 1990); 20% of energy from renewables; 20% increase in energy efficiency)
- 4) Education (reducing the rates of early school leaving below 10%, at least 40% of 30-40-year-olds completing third level education)
- 5) Fighting poverty and social exclusion (at least 20 million fewer people in or at risk of poverty and social exclusion).

To ensure that the “Europe 2020” strategy delivers on its promises, a strong and effective system of economic governance has been set up to coordinate policy actions between the EU and national levels. Progress towards the target is encouraged and monitored throughout the European Semester, the yearly cycle of economic and budgetary coordination.

Table 1: Attainment of “Europe 2020” Strategy targets

	EU (28 states)	Estonia	Lithuania	Latvia	Poland	UK	Leader
Employment	70.1%	76.5%	73.3%	72.5%	67.8%	76.8%	Sweden: 80.5%
R&D	2.08%	1.5%	1.04%	0.63%	1%	1%	Sweden: 3.26%
Greenhouse gases emission reduction (against 1990, data for 2014)	23%	47%	59%	56%	19%	31%	Romania: 56%
Share of RES in total energy consumption (data for 2014)	16%	26.5%	23.9%	38.7%	11.4%	7%	Sweden: 52.6%
Reduction of primary energy consumption (against 2005)	10.7%	-14.3%	27.3%	4.8%	-2.7%	17.9%	Lithuania: 27.3%
Reduction of final energy consumption (against 2005)	9.2%	3.9%	-4.2%	5.4%	-6.5%	14.3%	Greece: 21.6%
Early school leaving	11%	11.2%	5.5%	9.9%	5.3%	10.8%	Slovenia: 5%
% of 3–34-year-olds with third level education	38.7%	45.3%	57.6%	41.3%	43.4%	47.9%	Lithuania: 57.6%
% of people at risk of poverty and social exclusion	23.7%	24.2%	29.3%	30.9%	23.4%	23.5%	Czech Republic: 14%

Source: Own study on the basis of Eurostat data (data of 2015); the attainment of Strategy goals marked in green.

The European Semester is a procedure of economic and budgetary policy coordination in the European Union (EU) set up by the European Commission (EC) in 2011. It is an element of economic management in the EU. A European Semester starts in November and has a cyclical (annual) framework.

The key objective of the Semester is to take better account of the European dimension in planning national economic strategies and ensure funds for the implementation of the “Europe 2020” strategy in member states’ budgets.

Within the European Semester, 3 areas of economic policy are coordinated:

- Structural reforms aimed at promoting growth and jobs in compliance with the “Europe 2020” strategy,
- Budget policy aimed at ensuring sustainability of public finance in compliance with the stability and growth pact,
- Preventing excessive distortion to macroeconomic balance.

The European Semester synchronises the processes of updating National Reform Programmes and Stability Programmes (Euro zone states) or Convergence Programmes (other states, including Poland).

Key European Semester documents include:

- Annual Growth Survey (AGS). This document is presented by the EC at the end of each year and sets out general economic priorities for the EU for the following year.
- Country Reports. These analytic documents developed by the EC have been published annually since 2015. They provide an outline of the economic situation in a specific state, fiscal policy framework, macroeconomic stability, selected economic and social policies, implementation of EU Council recommendations from previous year and the attainment of specific “Europe 2020” strategy targets.
- Country-specific Recommendations (CSR). Published at the end of the annual European Semester cycle. In May the EC presents draft Council recommendations for specific member states. Recommendations are based on the analysis of measures undertaken by EU member states and reflected in the National Reform Programmes and Stability or Convergence Programmes. Subsequently, the recommendations are discussed or potentially corrected in EU Council committees competent for specific EU Council matters and at the European Council meeting. Final recommendations are adopted by ECOFIN (Economic and Financial Affairs Council).
- Convergence Programme. Stability and Growth Pact requires Euro zone member states to prepare annual Stability Programmes, while the remaining EU member states (including Poland) to prepare Convergence Programmes. In these programmes member states present their mid-term budgetary strategies for at least three subsequent years. Pursuant to the European Semester cycle, these documents (referred to as updates) are sent to the EC in April each year, accompanied by the National Reform Programmes. Subsequently, they are assessed by the EC and the EU Council, to create a basis for country-specific recommendations.
- Alert Mechanism Report (AMR). This document is published by the EC in compliance with the European Semester schedule in November, within the first stage of the Macroeconomic Imbalance Procedure (MIP). It is published jointly with the Annual Growth Survey. Alert mechanism reports are preliminary diagnostic tools based on the table of ratios with threshold values and a set of supplementary ratios. The CE evaluates progress against removing internal and external disturbances to economic sustainability and identifies states that require an in-depth review of macroeconomic risks. Since 2015, results of in-depth reviews are presented by the EC in country-specific reports published in February. If the in-depth review of macroeconomic risks confirms that imbalances actually exist, the EC can issue relevant recommendations for the member state in order to correct such imbalances.

Table 2: Selected European Union Council recommendations on the economic policy in the Euro zone in 2016

Combining flexibility and security; preventing the split of the labour market into separate tiers	“Implement market labour reforms that combine (i) flexible and reliable labour contracts that promote market transitions and avoid a two-tier labour market”
Life-long learning	“Implement reforms that combine [...] (ii) comprehensive lifelong learning strategies”
Re-integration of the unemployed in the labour market	“Implement reforms that combine [...] (iii) effective policies to help the unemployed re-enter the labour market”
Inclusive social protection systems	“Implement reforms that combine [...] (iv) modern social protection systems that support those in need and provide incentives for labour market integration”
Progressive taxation, low fiscal burden on low-earners	Reduce the tax wedge on labour, particularly on low-earners, in budgetary-neutral way to foster job creation.

Source: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2016/ags2016_euro_area_recommendations_pl.pdf

Table 3: Selected (Country-specific Recommendations) for 2016

Estonia	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ensure the provision and accessibility of high quality public services, especially social services, at local level, inter alia by adopting and implementing the proposed local government reform. 2) Adopt and implement measures to narrow the gender pay gap, including those foreseen in the Welfare Plan.
Lithuania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Reduce the tax burden on low-income earners by shifting the tax burden to other sources less detrimental to growth and improve tax compliance, in particular in the area of VAT. 2) Strengthen investment in human capital and address skills shortages, by improving the labour market relevance of education, raising the quality of teaching and adult learning. 3) Pursue more active labour market policies. 4) Strengthen the role of social dialogue mechanisms. 5) Improve the performance of the healthcare system by strengthening outpatient care, disease prevention and health promotion. 6) Improve the coverage and adequacy of unemployment benefits and social assistance.
Latvia	<ol style="list-style-type: none"> 1) Reduce the tax wedge for low-income earners by exploiting a growth-friendly tax shift towards environmental and property taxes and improving tax compliance. 2) Improve the adequacy of social assistance benefits and step up measures supporting recipients in finding and retaining work, including through increased coverage of activation measures. 3) Speed up the curricula reform in vocational education, establish with the involvement of social partners a regulatory framework for apprenticeship-type scheme and increase their offer. 4) Improve the accessibility, quality and cost-effectiveness of the healthcare system. 5) Strengthen the conflict of interest prevention regime and set up a common legal framework for all public employees.

Poland	Ensure the sustainability and adequacy of the pension system and increase participation in the labour market, by starting to reform the preferential pension arrangements, removing obstacles to more permanent types of employment and improving the market-relevance of education and training.
UK	<ol style="list-style-type: none"> 1) Take further steps to boost housing supply, including by implementing the reforms of the national planning policy framework. 2) Address skills mismatches and provide for skills progression, including by strengthening the quality of apprenticeships. 3) Further improve the availability of affordable, high-quality, full-time childcare.

Source: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_pl.htm

Trade Union Cooperation in the Baltic Region

The Baltic Sea Trade Union Network (BASTUN) is the most important organisation coordinating trade unions' activity in the Baltic Sea region. BASTUN is an independent network, serving as a platform for the exchange of information and discussion on broadly construed common trade union interests. The network focuses on influencing key social-political stakeholders, coordination of joint projects and raising issues that are crucial for the Baltic Sea region from the perspective of the international trade union family. BASTUN associates 22 trade union organisations from Denmark, Estonia, Finland, Germany (BASTUN activities are coordinated by the regional office of the DGB-Nord, the Confederation of German Trade Unions with its office in Hamburg), Norway, Lithuania, Latvia, Poland, Russia (including the Kaliningrad Oblast) and Sweden. What is more, since 2006 BASTUN has a new strategic partner – an independent organization from Belarus, the Belarusian Congress of Democratic Trade Unions (Белорусский конгресс демократических профсоюзов, BKDP).

Table 4: Selected BASTUN member organisations

Estonia	<ol style="list-style-type: none"> 1) Eesti Ametiühingute Keskliit (Estonian Trade Union Confederation, EAKL) 2) Teenistujate Ametiiliitide Keskorganisatsioon (Estonian Employees' Unions' Confederation, TALO)
Lithuania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (Lithuanian Trade Union Confederation, LPSK) 2) Lietuvos profesinės sąjunga "Solidarumas" (Lithuanian Trade Union "Solidarumas", LPS "Solidarumas") 3) Lietuvos darbo federacija (Lithuanian Labour Federation, LDF)
Latvia	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (Free Trade Union Confederation of Latvia, LBAS)
Poland	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (All-Poland Alliance of Trade Unions, OPZZ) 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowych „Solidarność” (Independent and Self-Governing Trade Union „Solidarność”, NSZZ „Solidarność") 3) Forum Związków Zawodowych (Trade Unions' Forum, FZZ)

Source: <http://www.bastun.nu/>

States (regions) involved in the Baltic Sea region cooperation. European Union member states are marked with dark green.

The fact that BASTUN members are associated in other transnational trade union structures has enabled the network to establish cooperation with the **Council of Nordic Trade Unions (Nordens Fackliga Samorganisation, NFS)**, **European Trade Union Confederation (ETUC)** and **Pan-European Regional Council (PERC)**. All the BASTUN member organisations are members of the **International Trade Union Confederation (ITUC)** and participate in the works of the **International Labour Organisation (ILO)**.

The key strategic document for the BASTUN Network is the Trade Union Vision 2020 for the Baltic Sea Region adopted in Riga in 2011. In this document, BASTUN laid out its three priorities:

- I Boosting trade union membership and organising across borders in the Baltic Sea region (“Organising, cooperation over the borders, promoting trade union rights”)
- II Strengthening of the social dialogue and promotion of equal representation of all social partners (“Institutional social dialogue as a mutual interest”)
- III Labour mobility on fair terms and protection against social dumping (“No to social dumping, yes to free movement”)

BASTUN is a strategic partner of the **Council of Baltic Sea States (BCSS)** and has been closely cooperating with the **Baltic Sea Parliamentary Conference (BSPC)**.

Although BASTUN’s current activity is managed by the Stockholm office, the Network is being formally run by the rotational BASTUN Presidency, linked to the annual presidency in the Council of Baltic Sea States, starting at the beginning of July and ending on the last day of June. Now (2017), the Presidency is being held by Sweden, after the year of Presidency headed by Poland. Typically all the BASTUN member organisations meet twice a year, usually in the country that holds the Presidency.

Polish Presidency, 2015-2016, had the following priorities: (1) sustainable Labour Markets and Fair Mobility in the Baltic Sea region, (2) organizing – with special focus on youth, and (3) improving public images for Trade Unions and changing public attitude. The third issue was of particular importance to OPZZ and served as a central theme of a BASTUN meeting held on 6.04.2016 at the OPZZ’s seat in Warsaw. During the meeting OPZZ experts presented the results of Polish research on the trade union image in the media and conclusions from televised debates between social partners. The issues discussed included the relationship between image and union recruitment, the use of digital channels for union campaigns and cooperation with schools. A particularly noteworthy example was the Swedish media campaign organized by the TCO union confederation that promoted the Swedish social partnership model in the form of a video clip. Yet another Swedish example is an original, unconventional film “with a wink” that presented Unionen trade union employees as superheroes.

BASTUN meeting in Warsaw during Polish Presidency, 24 November 2016 (photo: <http://www.bastun.nu/>)

The BASTUN Swedish Presidency will also focus on three priority areas, the first of which is the Global Deal. This is a political initiative oriented towards a global partnership (with countries that have similar goals) between companies and organizations entitled “The Global Deal. Together for Decent Work and Inclusive Growth”. The initiative was inspired by the Swedish government in cooperation with International Labour Organisation and OECD to emphasize the importance of social dialogue for the pursuit of equality and inclusive economic growth that benefits the workers, companies and societies.

The second priority is the discussion of ongoing works related to the European Social Rights Pillar and analyzing possible ways in which BASTUN can cooperate and exchange ideas with respect to the development of the common social rights framework in Europe, taking account of growth and transformations affecting social and professional life. For the Baltic Sea region, characterised by high mobility, the development of appropriate and inclusive social rights functioning on a transborder basis is of key importance. BASTUN will discuss possible cooperation in the region aimed at protecting workers’ social rights.

Thirdly, the Swiss Presidency will initiate a discussion on the polarization within societies and its ramifications for democracy in Europe. Social and economic changes in Europe have caused polarisation and segmentation of our societies, that openly challenge trust to political decision-

-makers and the European Union. Growing poverty and inequalities, as well as their impact on social situation are key factors that underpin the dissemination of populism and as such must be discussed by trade unions and social partners with the aim of developing a common strategy that would prevent growing social unrest.

The **Council of Baltic Sea States** is an international political forum dedicated to inter-governmental regional cooperation. The role of CBSS is to set out political goals, initiate projects and create platforms for the exchange of ideas. The Council was established in 1992 at the initiative of Germany and Denmark. Currently it associates 11 states: Denmark, Estonia, Sweden, Finland, Germany, Iceland, Lithuania, Latvia, Norway, Poland, Russia and EC. States are represented by their foreign affairs ministers.

Council's activity and competence focuses on the following areas:

- Environment and sustainability
- Economic development
- Energy
- Education & Culture
- Civil Security and the Human Dimension

In 2014 the Council decided to reformulate the goals of its activity and set out the following priorities:

- Regional identity
- Sustainable & prosperous region
- Safe & secure region.

The **Baltic Sea Parliamentary Conference** was established in 1991 in Helsinki as a forum for political dialogue between members of parliaments from the Baltic Sea region. BCPC's mission is to increase awareness and foster the exchange of opinions on current political issues and matters of relevance for the Baltic Sea region. It promotes and drives a wide range of initiatives and efforts to support a sustainable environmental, social and economic development of the Baltic Sea Region and to enhance the visibility of the Baltic Sea Region and its issues in a wider European context.

BSPC initiates and guides political activities in the region. It supports and strengthens democratic institutions in the participating states, improves dialogue between governments, parliaments and civil society, and strengthens the common identity of the Baltic Sea Region by means of close co-operation between national and regional parliaments.

BSPC consists of parliamentarians from 11 national parliaments: Denmark, Estonia, Finland, Iceland, Lithuania, Latvia, Germany, Norway, Poland, Russia and Sweden, 11 regional parliaments: Brema, Faroe Islands, Greenland, Hamburg, Kaliningrad Oblast, the Republic of Karelia, Leningrad Oblast, Mecklenburg – West Pomerania, Petersburg, Schleswig-Holstein and Åland Islands; 4 parliamentary assemblies: Baltic Assembly, Nordic Council, Parliamentary Assembly of the Council of Europe, OSCE Parliamentary Assembly and European Parliament.

What is more, BASTUN has an observer status at the **Baltic Sea Labour Forum (BSLF)**. BASTUN members include the Council of Baltic Sea, Baltic Sea Parliamentary Conference, as well as 17 national, regional and sectoral trade union organisations and 9 national, regional and sectoral employer organisations from Denmark, Estonia, Finland, Lithuania, Latvia, Germany, Poland, and Russia. Additionally, there are 13 organisations with an observer status. BSLF is a cooperation body where trade unions, employee organisations, parliaments and governments work together to create sustainable regional labour markets in the Baltic Sea Region. Core objectives of BSLF include the promotion of transnational social dialogue, trilateral structures and cooperation as the key factors driving sustainable economic growth and social development in the Baltic Sea Region. The Forum supports activities within the network, and the exchange of experiences between social partners and political institutions in the Baltic Sea Region to seek for common solu-

tions for commonly identified challenges. BSLF strives to exert influence on policy development and decision making (by way of lobbying) in the field of labour market, using a variety of tools, including joint opinions and recommendations.

Furthermore, BASTUN is following the works of the **Baltic Organising Academy (BOA)**. BOA was created as a result of cooperation between trade unions from Scandinavian (Denmark, Finland, Sweden) and Baltic (Estonia, Lithuania, Latvia) states representing industry, transport and services. BOA supports organising in trade unions in Estonia, Lithuania and Latvia. Parties to BOA partnership make use of their resources – workers, time, competencies and funds to support common actions in this area. BASTUN provides support and serves as a platform for the discussion and exchange of information for unions engaged in BOA works in the Baltic Sea Region.

Conclusions

In their programmes and activities, regional trade union structures in the Baltic Sea Region do not rely on the “Europe 2020” Strategy directly. However, this should come as no surprise. The Strategy sets out target to EU Member States and it is the responsibility of government agencies to attain them. Obviously, governments can and should strive to meet the Strategy goals by way of social dialogue, in cooperation with social partners. Nevertheless, national rather than regional level of dialogue is more relevant to such a cooperation. Trade unions from the Baltic Sea region are more directly and actively engaged in the attainment of the fourth target laid down in the Strategy – decreasing poverty and preventing social exclusion. Although this goal ranks high on the trade unions’ agenda in virtually every state, it is reflected to a certain extent in BASTUN’s efforts to eliminate social dumping in the context of work migration within the EU. The Swedish Presidency seems promising in this respect. The Global Deal initiative, which emphasizes the importance of social dialogue for the pursuit of equality and inclusive economic development has its relevance to the EU strategy. Nonetheless, it seems that BASTUN, being a key player in the union movement in the Baltic Sea Region should focus more on the “Europe 2020” strategy.

Strategia „Europa 2020”

„Europa 2020” to dziesięcioletnia strategia Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego. Zapoczątkowano ją w 2010 r. w celu stworzenia warunków dla inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

W ramach Strategii ustalono pięć głównych celów, które Unia Europejska ma osiągnąć do 2020 r.:

- 1) Zatrudnienie (75% osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę)
- 2) Badania i rozwój (3% PKB Unii na inwestycje w badania i rozwój)
- 3) Zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu z 1990 r. lub nawet o 30%, jeśli warunki będą sprzyjające; 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych; efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20%)
- 4) Edukacja (ograniczenie liczby uczniów przedwcześnie kończących edukację do poziomu poniżej 10%; co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat powinno mieć wykształcenie wyższe)
- 5) Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym (zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln.).

Aby zagwarantować, że strategia „Europa 2020” przyniesie oczekiwane rezultaty, ustanowiono system zarządzania gospodarczego (European economic governance), który w założeniu ma ułatwiać koordynowanie działań politycznych na szczeblu unijnym i krajowym. Postępy w realizacji celów strategii są wspierane i kontrolowane w ramach Semestru Europejskiego (European Semester) na rzecz koordynacji polityki gospodarczej.

Tabela 1: Realizacja celów strategii „Europa 2020”

	Średnia UE (28 krajów)	Estonia	Litwa	Łotwa	Polska	Wielka Brytania	Lider
Zatrudnienie	70,1%	76,5%	73,3%	72,5%	67,8%	76,8%	Szwecja: 80,5%
Badania i rozwój	2,08%	1,5%	1,04%	0,63%	1%	1%	Szwecja: 3,26%
Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (w porównaniu do 1990 r.; dane za rok 2014)	23%	47%	59%	56%	19%	31%	Rumunia: 56%
Udział odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii ogółem (dane za rok 2014)	16%	26,5%	23,9%	38,7%	11,4%	7%	Szwecja: 52,6%
Ograniczenie zużycia energii pierwotnej (w porównaniu do 2005 r.)	10,7%	-14,3%	27,3%	4,8%	-2,7%	17,9%	Litwa: 27,3%
Ograniczenie zużycia energii finalnej (w porównaniu do 2005 r.)	9,2%	3,9%	-4,2%	5,4%	-6,5%	14,3%	Grecja: 21,6%
Liczba uczniów przedwcześnie kończących edukację	11%	11,2%	5,5%	9,9%	5,3%	10,8%	Słowenia: 5%
Odsetek osób w wieku 30-34 posiadających wyższe wykształcenie	38,7%	45,3%	57,6%	41,3%	43,4%	47,9%	Litwa: 57,6%
Odsetek osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	23,7%	24,2%	29,3%	30,9%	23,4%	23,5%	Czechy: 14%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Eurostat (dane za rok 2015); na zielono zaznaczono osiągnięcie celów Strategii

Semestr Europejski to zapoczątkowana w 2011 r. przez Komisję Europejską (KE) procedura, podczas której koordynuje się politykę gospodarczą i budżetową w Unii Europejskiej (UE). Jest elementem unijnego zarządzania gospodarczego. Semestr Europejski rozpoczyna się w listopadzie danego roku i ma charakter cykliczny (roczny).

Zasadniczym celem Semestru jest lepsze uwzględnienie wymiaru europejskiego w planowaniu krajowych strategii gospodarczych oraz zapewnienie środków na realizację celów strategii „Europa 2020” w budżetach państw członkowskich.

Podczas Semestru Europejskiego koordynuje się 3 działy polityki gospodarczej:

- reformy strukturalne, służące promowaniu wzrostu i zatrudnienia zgodnie ze strategią „Europa 2020”,
- politykę budżetową, służącą zapewnieniu stabilności finansów publicznych zgodnie z paktem stabilności i wzrostu,
- zapobieganie nadmiernym zakłóceniom równowagi makroekonomicznej.

Semestr Europejski synchronizuje procesy aktualizacji Krajowych Programów Reform oraz Programów Stabilności (państwa strefy Euro) lub Konwergencji (pozostałe kraje, w tym Polska).

Kluczowe dokumenty Semestru Europejskiego to:

- Roczna analiza wzrostu gospodarczego (Annual Growth Survey, AGS). Jest to dokument przedstawiany przez KE pod koniec każdego roku, w którym prezentuje priorytety polityki gospodarczej UE na kolejny rok.
- Sprawozdania krajowe dotyczące poszczególnych państw członkowskich (Country Reports). To dokumenty analityczne KE, publikowane co roku od 2015 r. Zawierają ocenę ogólnej sytuacji gospodarczej danego kraju, ram polityki fiskalnej i stabilności makroekonomicznej, wybranych polityk gospodarczych i społecznych, realizacji zaleceń Rady UE z roku poprzedniego oraz realizacji poszczególnych celów strategii „Europa 2020”.
- Zalecenia Rady Unii Europejskiej dla poszczególnych państw członkowskich UE (Country-specific Recommendations, CSR). Ich publikacja stanowi końcowy etap corocznego cyklu Semestru Europejskiego. KE w maju przedstawia projekt zaleceń Rady dla poszczególnych państw członkowskich. Jest on wynikiem analizy działań podejmowanych przez państwa członkowskie UE wynikających z Krajowych Programów Reform (KPR) oraz Programów Stabilności lub Konwergencji. Zalecenia są następnie przedmiotem dyskusji i ewentualnych korekt na forum komitetów Rady UE, właściwych formacji Rady UE oraz na posiedzeniu Rady Europejskiej. Ostatecznie zalecenia są przyjmowane przez ECOFIN (Radę ds. Ekonomicznych i Finansowych).
- Program konwergencji (Convergence Program). Pakt na rzecz Stabilności i Wzrostu zobowiązuje państwa członkowskie strefy Euro do przygotowywania co roku Programów stabilności, zaś pozostałe państwa członkowskie UE (w tym Polskę) do przygotowywania Programów konwergencji. W programach tych państwa członkowskie przedstawiają swoje średniookresowe strategie budżetowe na co najmniej trzy kolejne lata. Zgodnie z cyklem Semestru Europejskiego, dokumenty te (tzw. aktualizacje) są przekazywane KE w kwietniu każdego roku, razem z Krajowymi Programami Reform. Następnie, są one oceniane przez KE i Radę UE, stanowiąc podstawę zaleceń dla państw członkowskich.
- Sprawozdanie ostrzegawcze (Alert Mechanism Report, AMR). To dokumenty publikowane przez KE zgodnie z rytmem Semestru Europejskiego w listopadzie danego roku, w pierwszym etapie procedury zapobiegania i korekty nadmiernych zakłóceń równowag makroekonomicznych (Macroeconomic Imbalance Procedure, MIP). Publikowane są razem z Roczną Analizą Wzrostu Gospodarczego. Sprawozdania ostrzegawcze są narzędziem wstępnej diagnozy, opartej na tabeli wskaźników z wartościami progowymi oraz zestawie wskaźników uzupełniających. KE ocenia osiągnięty w ciągu roku postęp w likwidowaniu zewnętrznych i wewnętrznych zakłóceń równowagi ekonomicznej i typuje na tej podstawie kraje, dla których należy dokonać pogłębionej oceny (in-depth review) skali ryzyka makroekonomicznego. Od 2015 r., wyniki takiej oceny KE przedstawia w publikowanych w lutym sprawozdaniach krajowych. Jeśli szczegółowa ocena skali ryzyka makroekonomicznego potwierdza faktyczne istnienie nierównowag, KE może zaproponować skierowanie do danego państwa członkowskiego odpowiednich zaleceń służących skorygowaniu nierównowagi.

Tabela 2: Wybrane zalecenia Rady Unii Europejskiej w sprawie polityki gospodarczej w strefie Euro na rok 2016

Łączenie elastyczności i bezpieczeństwa oraz walka z segmentacją na rynku pracy	„Wprowadzanie reform rynku pracy, które łączą (i) elastyczne i przewidywalne umowy o pracę, które sprzyjają przepływowi na rynku pracy i zapobiegają powstaniu dwusegmentowego rynku pracy”
Uczenie się przez całe życie	„Wprowadzanie reform rynku pracy, które łączą [...] (ii) kompleksowe strategie uczenia się przez całe życie”
Reintegracja bezrobotnych na rynku pracy	„Wprowadzanie reform rynku pracy, które łączą [...] (iii) skuteczną politykę pomagającą bezrobotnym w ponownym wejściu na rynek pracy”
Włączające systemy zabezpieczenia społecznego	„Wprowadzanie reform rynku pracy, które łączą [...] (iv) nowoczesne systemy ochrony socjalnej wspierające potrzebujących i zachęcające do integracji na rynku pracy”
Progresywne opodatkowanie; niskie obciążenia fiskalne dla pracowników z najniższymi wynagrodzeniami	Zmniejszenie klina podatkowego, w szczególności w przypadku osób pobierających niskie wynagrodzenia, w sposób neutralny dla budżetu w celu sprzyjania tworzeniu miejsc pracy

Źródło: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2016/ags2016_euro_area_recommendations_pl.pdf

Tabela 3: Wybrane zalecenia Rady Unii Europejskiej dla państw członkowskich UE (Country-specific Recommendations) za rok 2016

Estonia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie świadczenia i dostępności wysokiej jakości usług publicznych, w szczególności usług społecznych, na szczeblu lokalnym, m.in. przez przyjęcie i wdrożenie planowanej reformy instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym. 2. Przyjęcie i wdrożenie środków na rzecz zmniejszenia różnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć, w tym środków przewidzianych w Planie socjalnym.
Litwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie obciążeń podatkowych dla osób o niskich dochodach poprzez przesunięcie obciążeń podatkowych na inne źródła, z mniejszą szkodą dla wzrostu gospodarczego oraz doprowadzenie do lepszego przestrzegania przepisów prawa podatkowego, zwłaszcza w zakresie VAT. 2. Zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki oraz zajęcie się niedoborem wykwalifikowanej siły roboczej poprzez poprawę dopasowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, poprawę jakości nauczania i uczenia się dorosłych. 3. Wzmocnienie zakresu i skuteczności aktywnych polityk rynku pracy. 4. Wzmocnienie roli mechanizmów dialogu społecznego. 5. Poprawa działania systemu opieki zdrowotnej poprzez wzmocnienie opieki ambulatoryjnej, profilaktyki chorób i promowania zdrowia. 6. Poprawa zakresu oraz adekwatności świadczeń z tytułu bezrobocia i pomocy społecznej.

Łotwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie klina podatkowego dla osób o niskich dochodach dzięki wykorzystaniu sprzyjającego wzrostowi przeniesienia obciążeń podatkowych w kierunku podatków związanych z ochroną środowiska i podatków od nieruchomości i poprawie przestrzegania przepisów podatkowych. 2. Zwiększenie adekwatności świadczeń z pomocy społecznej i zintensyfikowanie środków wspierających świadczeniobiorców w znalezieniu i utrzymaniu pracy, w tym poprzez zwiększony zakres działań aktywizujących. 3. Przyspieszenie reformy programów nauczania w kształceniu zawodowym, ustanowienie – przy udziale partnerów społecznych – ram regulacyjnych dla uczenia się opartego na pracy i rozszerzenie ich oferty. 4. Poprawa dostępności, jakości i efektywności kosztowej systemu opieki zdrowotnej. 5. Wzmocnienie przepisów dotyczących zapobiegania konfliktom interesów oraz ustanowienie wspólnych ram prawnych dla wszystkich pracowników sektora publicznego.
Polska	<p>Zapewnienie stabilności i adekwatności systemu emerytalnego oraz zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy poprzez rozpoczęcie reformy preferencyjnych systemów emerytalno-rentowych, usunięcie przeszkód dla bardziej trwałych form zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy</p>
W i e l k a Brytania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie dalszych działań w celu zwiększenia podaży w sektorze mieszkaniowym, w tym m.in. poprzez reformę krajowej polityki w zakresie planowania przestrzennego. 2. Rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności oraz zapewnienie możliwości zdobywania umiejętności, w tym poprzez podniesienie jakości przygotowania zawodowego. 3. Dalsze zwiększenie dostępności całodziennej, przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki nad dziećmi.

Źródło: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_pl.htm

Współpraca związków zawodowych w regionie Morza Bałtyckiego

Najważniejszą organizacją koordynującą działania związków zawodowych w rejonie Morza Bałtyckiego jest Związkowa Sieć Morza Bałtyckiego (Baltic Sea Trade Union Network, BASTUN). BASTUN to nienależna sieć, forum wymiany informacji i dyskusji w ramach szeroko pojętych wspólnych interesów związkowych. Sieć skupia się na oddziaływaniu na kluczowych interesariuszy społeczno-politycznych, koordynacji wspólnych projektów oraz podnoszeniu kwestii istotnych z punktu widzenia międzynarodowej rodziny związkowej dla regionu Morza Bałtyckiego. Do BASTUN należą łącznie 22 organizacje związków zawodowych z Danii, Estonii, Finlandii, Niemiec (działania w ramach BASTUN koordynuje biuro regionalne Niemieckiej Konfederacji Związków Zawodowych, DGB-Nord z siedzibą w Hamburgu), Norwegii, Litwy, Łotwy, Polski, Rosji (w tym Obwód Kaliningradzki) i Szwecji. Dodatkowo, od 2006 r. status strategicznego partnera BASTUN posiada niezależna organizacja związkowa z Białorusi – Białoruski Kongres Demokratycznych Związków Zawodowych (Белорусский конгресс демократических профсоюзов, The Belarusian Congress of Democratic Trade Unions, BKDP).

Tabela 4: Wybrane organizacje członkowskie BASTUN

Estonia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eesti Ametiühingute Keskkliit (Estońska Konfederacja Związków Zawodowych, Estonian Trade Union Confederation, EAKL) 2. Teenistujate Ametiiliitute Keskorganisatsioon (Konfederacja Estońskich Związków Pracowników, Estonian Employees' Unions' Confederation, TALO)
Litwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (Litewska Konfederacja Związków Zawodowych, Lithuanian Trade Union Confederation, LPSK) 2. Lietuvos profesinės sąjungos "Solidarumas" (Litewski Związek Zawodowy „Solidarumas”; Lithuanian Trade Union "Solidarumas", LPS "Solidarumas") 3. Lietuvos darbo federacija (Litewska Federacja Pracy, Lithuanian Labour Federation, LDF)
Łotwa	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (Konfederacja Wolnych Związków Zawodowych Łotwy, Free Trade Union Confederation of Latvia, LBAS)
Polska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (All-Poland Alliance of Trade Unions, OPZZ) 2. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (Independent and Self-Governing Trade Union „Solidarność”, NSZZ „Solidarność) 3. Forum Związków Zawodowych (Trade Unions' Forum, FZZ)

Źródło: <http://www.bastun.eu/>

Państwa (regiony), realizujące współpracę w rejonie Morza Bałtyckiego. Ciemniejszym kolorem zaznaczono kraje Unii Europejskiej.

Z racji przynależności organizacji członkowskich BASTUN do innych ponadnarodowych struktur związkowych, BASTUN współpracuje z **Nordycką Radą Związków Zawodowych (Council of Nordic Trade Unions, Nordens Fackliga Samorganisation, NFS)**, **Europejską Konfederacją Związków Zawodowych (European Trade Union Confederation, ETUC)** oraz **Pan-Europejską Radą Regionalną (Pan-European Regional Council, PERC)**. Wszystkie organizacje BASTUN należą do **Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych**

(**International Trade Union Confederation, ITUC**) oraz współuczestniczą w pracach **Międzynarodowej Organizacji Pracy (International Labour Organisation, ILO)**.

Kluczowym dokumentem programowym BASTUN jest „Wizja Związków Zawodowych do roku 2020 dla Regionu Morza Bałtyckiego” (Trade Union Vision 2020 for the Baltic Sea Region), przyjęta w 2011 r. w Rydze. BASTUN określił w tym dokumencie swoje trzy priorytety:

- I Zwiększenie poziomu uzwiązkowienia oraz organizowanie nowych członków w regionie Morza Bałtyckiego („Organizowanie nowych członków, współpraca ponad granicami, promocja praw związkowych”)
- II Wzmocnienie dialogu społecznego i działania na rzecz zrównoważonej reprezentacji partnerów społecznych („Zinstytucjonalizowany dialog społeczny jako interes wspólny”)
- III Mobilność pracy w sprawiedliwych warunkach oraz ochrona przed dumpingiem społecznym („Nie dla dumpingu społecznego, tak dla swobodnego przepływu”)

BASTUN jest strategicznym partnerem **Rady Państw Morza Bałtyckiego (Council of Baltic Sea States, CBSS)** oraz ściśle współpracuje z **Konferencją Parlamentarną Morza Bałtyckiego (Baltic Sea Parliamentary Conference, BSPC)**.

Mimo, iż bieżącą działalnością BASTUN kieruje biuro NFS w Sztokholmie, Siecią formalnie kieruje rotacyjna Prezydencja BASTUN, powiązana z roczną Prezydencją w Radzie Państw Morza Bałtyckiego, która zawsze rozpoczyna się w z początkiem lipca i kończy w ostatnim dniu czerwca. Obecnie (2017 r.) trwa Prezydencja Szwecji, którą poprzedziła Prezydencja polska. Wszystkie organizacje członkowskie BASTUN spotykają się zazwyczaj dwa razy do roku, przeważnie w kraju sprawującym aktualnie Prezydencję.

Priorytetami dla polskiej Prezydencji 2015-2016 były: (1) zrównoważone rynki pracy i sprawiedliwy przepływ pracowników w regionie Morza Bałtyckiego, (2) organizowanie nowych członków – ze specjalnym zorientowaniem się na osoby młode oraz (3) poprawa wizerunku związków zawodowych w opinii społecznej oraz zmiana publicznego odbioru związków zawodowych. Ta ostanía kwestia była szczególnie istotna dla OPZZ i stanowiła oś dyskusji w trakcie posiedzenia BASTUN, które odbyło się w dn. 6.04.2016 r. w warszawskiej siedzibie OPZZ. W trakcie spotkania eksperci OPZZ przedstawili wyniki polskich badań nad wizerunkiem związków zawodowych w mediach oraz wnioski z debat parterów społecznych w telewizji. Dyskutowano o zależności wizerunku a wynikami rekrutacji do związków, kampaniach poprzez cyfrowe kanały informacji, a także współpracy ze szkołami. Na szczególną uwagę zasłużył przykład medialnej kampanii szwedzkiej konfederacji związkowej TCO, promującej szwedzki model partnerstwa społecznego w formie teledysku. Inny przykład ze Szwecji, to niekonwencjonalny film „z przymrożeniem oka” prezentujący pracowników związku zawodowego Unionen jako superbohaterów.

Spotkanie BASTUN podczas polskiej Prezydencji w Warszawie, 24 listopada 2016 r. (fot. <http://www.bastun.nu/>)

Szwedzka Prezydencja BASTUN również skupi się na trzech priorytetowych obszarach, z których pierwszym będzie Pakt Globalny (Global Deal). Jest to inicjatywa polityczna zorientowana na stworzenie globalnego partnerstwa (wraz z krajami stawiającymi sobie podobne cele), przedsiębiorstwami i organizacjami pod nazwą „Pakt Globalny. Razem na rzecz Godnej Pracy oraz Włączającego Wzrostu” (The Global Deal. Together for Decent Work and Inclusive Growth), zainicjowana przez rząd szwedzki, we współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy i OECD. Inicjatywa podkreśla znaczenie dialogu społecznego w osiągnięciu większej równości oraz włączającego rozwoju gospodarczego, z korzyścią dla pracowników, przedsiębiorstw i społeczeństw.

Drugim priorytetem będzie omówienie bieżących prac związanych z Europejskim Filarem Praw Socjalnych oraz przedyskutowanie, jak BASTUN może współpracować i dokonać wymiany poglądów w odniesieniu do rozwoju filaru wspólnych praw socjalnych w Europie, które biorą jednocześnie pod uwagę rozwój oraz zmiany w życiu społecznym i zawodowym. Dla regionu Morza Bałtyckiego, z mobilnością wpisaną w jego specyfikę, bardzo istotny jest rozwój odpowiednich i włączających praw socjalnych, które mogą funkcjonować w perspektywie transgranicznej. BASTUN omówi jak możliwa jest współpraca w regionie, dla zagwarantowania praw socjalnych dla pracowników.

Po trzecie, Prezydencja szwedzka zainicjuje dyskusję na temat polaryzacji w społeczeństwach i jej konsekwencji dla demokracji w Europie. Zmiany społeczno-gospodarcze w Europie doprowadziły do polaryzacji i segmentacji w społeczeństwach, które podważają zaufanie do decydentów politycznych i Unii Europejskiej. Rosnąca bieda i nierówności oraz ich wpływ na sytuację społeczną są katalizatorem populizmu i są kluczowymi kwestiami, które – aby zapobiec wzrostowi niepokoju społecznego – muszą zostać omówione przez związki zawodowe oraz partnerów społecznych, z perspektywą stworzenia wspólnej strategii.

Rada Państw Morza Bałtyckiego jest międzynarodowym forum politycznym, zajmującym się współpracą międzyrządową w regionie. Rolą RPMB jest określanie celów politycznych, inicjowanie projektów oraz tworzenie forum wymiany idei. Rada została powołana w 1992 r. z inicjatywy Niemiec i Danii. Obecnie do jej członków należy 11 państw: Dania, Estonia, Szwecja, Finlandia, Niemcy, Islandia, Litwa, Łotwa, Norwegia, Polska, Rosja oraz KE. Poszczególne państwa reprezentują w Radzie ministrowie spraw zagranicznych.

Obszar działalności i kompetencji Rady dotyczy następujących dziedzin:

- Środowisko (oraz zrównoważony rozwój) – Environment
- Rozwój gospodarczy – Economic development
- Energia – Energy
- Edukacja i kultura – Education & Culture
- Bezpieczeństwo społeczne i wymiar ludzki – Civil Security and the Human Dimension

W 2014 roku Rada zdecydowała się przeformułować cele swojej działalności i wyznaczyła następujące priorytety:

- Tożsamość regionalna – regional identity
- Zrównoważony i dobrze prosperujący region – sustainable & prosperous region
- Bezpieczny i stabilny region – safe & secure region.

Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego została powołana w 1991 r. w Helsinkach jako forum dialogu politycznego między parlamentarzystami z regionu Morza Bałtyckiego. Misją KPMB jest podnoszenie świadomości i budowanie opinii w zakresie bieżących zagadnień politycznych oraz spraw istotnych dla regionu Morza Bałtyckiego, promowanie i pobudzanie różnych inicjatyw i wysiłków w zakresie wspierania zrównoważonego rozwoju ekologicznego, społecznego i ekonomicznego regionu Morza Bałtyckiego oraz uwidacznianie znaczenia regionu Morza Bałtyckiego i dotyczących go zagadnień w szerszym europejskim kontekście.

BSPC inicjuje polityczne działania w regionie i nadaje im kierunek. Wspiera i wzmacnia demokratyczne instytucje w państwach uczestniczących, usprawnia dialog między rządami, parlamentami i społeczeństwem obywatelskim, wzmacnia wspólną tożsamość Regionu Morza Bałtyckiego dzięki współpracy parlamentów krajowych i regionalnych.

W skład BSPC wchodzi 11 parlamentów krajowych: Danii, Estonii, Finlandii, Islandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Polski, Rosji oraz Szwecji; 11 parlamentów regionalnych: Bremy, Wysp Owczych, Grenlandii, Hamburga, Obwodu Kaliningradzkiego, Karelii, Obwodu Leningradzkiego, Meklemburgii – Pomorza Przedniego, Petersburga, Szlezwika–Holsztyna oraz Wysp Alandzkich; 4 zgromadzeń parlamentarnych: Zgromadzenia Bałtyckiego, Rady Nordyckiej, Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, Zgromadzenia Parlamentarnego Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie i Parlamentu Europejskiego.

Warto wspomnieć także, że BASTUN ma także status obserwatora w **Forum Pracy Morza Bałtyckiego (Baltic Sea Labour Forum, BSLF)**. Członkami BASTUN są Rada Państw Morza Bałtyckiego, Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego, a także 17 krajowych, regionalnych i branżowych organizacji związków zawodowych oraz 9 krajowych, regionalnych i branżowych organizacji pracodawców z Danii, Estonii, Finlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Polski i Rosji. Dodatkowo 13 organizacji posiada status obserwatora. BSLF jest ciałem współpracy pomiędzy przedstawicielami związków zawodowych, organizacji pracodawców, parlamentów i rządów na rzecz zrównoważonych regionalnych rynków pracy w regionie Morza Bałtyckiego. BSLF ma na celu promowanie dialogu społecznego, struktur trójstronnych i współpracy jako kluczowych elementów zrównoważonego wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego w regionie Morza Bałtyckiego. Forum wspiera działania w ramach sieci oraz wymianę doświadczeń między partnerami społecznymi i instytucjami politycznymi w regionie Morza Bałtyckiego, w celu poszukiwania wspólnych rozwiązań, w ramach wspólnie zidentyfikowanych wyzwań. Ambicją BSLF jest wpływ na kształtowanie polityki i podejmowanie decyzji (lobbing) w obszarze polityki rynku pracy, na przykład poprzez wydawanie wspólnych opinii i rekomendacji.

BASTUN śledzi także postępy **Bałtyckiej Akademii Organizowania (Baltic Organising Academy, BOA)**. BOA to efekt współpracy pomiędzy związkami zawodowymi z krajów skandynawskich (Dania, Finlandia i Szwecja) oraz krajów nadbałtyckich (Estonia, Litwa, Łotwa) z branży przemysłowej, transportu i usług. BOA to program wspierania organizowania nowych członków w związkach zawodowych w Estonii, na Litwie i na Łotwie. Strony partnerstwa BOA wykorzystują swoje zasoby: pracowników, czas, kompetencje i fundusze na rzecz wspólnego działania w tym zakresie. BASTUN udziela wsparcia i służy jako platforma do dyskusji oraz wymiany informacji dla podmiotów związkowych zaangażowanych w BOA w regionie Morza Bałtyckiego.

Podsumowanie

Regionalne struktury związków zawodowych w rejonie Morza Bałtyckiego nie odwołują się bezpośrednio w swoich programach i działaniach do Strategii „Europa 2020”. Nietrudno się jednak temu dziwić. Są to cele wyznaczone Krajom Członkowskim UE i ich osiągnięcie leży w gestii agend rządowych. Oczywiście mogą, i powinni, dążyć do realizacji celów Strategii w ramach dialogu społecznego, we współpracy z partnerami społecznymi. W większym stopniu dotyczy to jednak poziomu krajowego, a nie regionalnego. W sposób bardziej bezpośredni związki zawodowe regionu Morza Bałtyckiego zaangażowane są w realizację czwartego celu Strategii, czyli walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Choć jest to jeden z kluczowych postulatów związków zawodowych w zakresie polityki społecznej w każdym kraju, to do pewnego stopnia możemy doszukiwać się wezwania do realizacji tego celu w dążeniu BASTUN do walki z dumpinżem społecznym, w kontekście zjawiska migracji zarobkowych w obrębie UE. Obiecująco w tym sensie zapowiada się także szwedzka Prezydencja BASTUN. Inicjatywa Global Deal, podkreślająca znaczenie dialogu społecznego w osiągnięciu większej równości oraz włączającego rozwoju gospodarczego może być odnośna do strategii UE. Niemniej jednak wydaje się, że BASTUN, jako kluczowy aktor ruchu związkowego w regionie Morza Bałtyckiego, w większym stopniu powinien ukierunkowywać się na strategię „Europa 2020”.

To find out more, visit | Więcej informacji:

www.bastun.nu

www.bslf.eu

www.balticoa.org

www.bspc.net

www.cbss.org

www.theglobaldeal.com

Warszawa 2017

Kaevurite ja Energeetkute Sõitumatu Ametiühing

This publication is published in the framework of the project „Europe 2020 and the Baltic Region”.

The sole responsibility for the content of this publication lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union.

The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

Free copy
With financial support from the European Commission

dr Piotr Ostrowski

Trade Union Cooperation in the Baltic Region in the context of the “Europe 2020” EU Strategy

Współpraca związków zawodowych w regionie Morza Bałtyckiego a Strategia Unii Europejskiej „Europa 2020”

